

רפואה

מדוע התכוונו

הפרופסור פדה

המנכ"ל התפטר כאשר הרגיש שהקרקע מתחילה לבעור מתחת לרגליו

בבית-החולים הממשלתי הלל... שוכן בנפת חדרה, קשרה קבוצת מנהלי מחלקות קשר כדי לחזק מתפקידו את מנהלו הקודם של בית-החולים, ד"ר רור ברט חיימוב.

בכתבה "הסרטן מתפשט" (העולם הזה 1936) האשים מבקר העולם הזה, זאב יפה, מיספר מנהלי-מחלקות בבית-חולים זה, כטיפוס בטיחות בבית-החולים, בהעדפה באישפוז של חולים פרטיים על-אמצעים, ובהכשלת מנהל בית-החולים, שניסה לל- חזם בהם.

בכתבה נטען אז כי פרופסור ברוך פדה, מנכ"ל משרד-הבריאות, מעל בתפקידו הציבורי בכך שמנע את תמיכתו ממנהל בית-החולים, אשר ניסה ללחום בשחיתות מבטנים, גרם בכך לפרישתו מתפקידו ואף ניסה להשתיק את הפרשה.

בהמשך אותה כתבה גילה העולם הזה דבר קיומן של אגודות עותומאניות רבות, שהוקמו על-ידי מנהלי-מחלקות בבתי-חור לים שונים בארץ. רבים מהחולים שתרמו לאגודות אלה, אולצו לתרום כספים בסדר גדול של אלפי לירות — וזאת, נוסף לסכומי-הכסף ששילמו למנהלי-המחלקות באיסוף פרטי.

רישומים תמימים של נסיעות לחוץ לארץ לצרכי השתלמות רפואיות, שהיו פיעו ברישומי אותן אגודות, היו למעשה נסיעות-בילוי של מנהלי-מחלקות בליווי נשותיהם. מנהלי-המחלקות עשו בכספי ה- אגודות כבתוך שלחם, כאילו היה זה כס- פם הפרטי.

במשך למעלה משנתיים לא נקף פרוי פסור פדה אצבע כדי לחסל תופעה מכור- ערת זו, רק בשבועות האחרונים, לאחר שהפרופסור אברהם הוכמן טען שהחולים שבטיפולו תרמו כסף לאגודות עותומא- ניות שונות שהוא עמד בראשן, וכי הוא, אישית, לא קיבל כסף — רק אז התעורר הפרופסור פדה לפעולה חפוזה.

הוא הקים ועדה מיוחדת, שעליה הוטל לבירר אילו סייגים חמורים יש להטיל על אותן אגודות, כדי שמנהלי המחלקות לא יוכלו לעשות בכספיהן שימוש לרעה. גילויים אלה של העולם הזה, שבעיקבו- תיהם באו גם פירסומים בהארץ, עירערו את מעמדו של פדה, גרמו — לדבריו — להחלטתו להתפטר.

מיליונים למעבדה. אולם לא היתה זאת הפרשה היחידה שנגעה למנכ"ל וש- עמדה להידון בעיתונות.

בינתיים נמשכה חקירת העולם הזה ב- תופעות חריגות נוספות הקשורות בפרוי- ססור פדה. ידוע, למשל, כי הפרופסור ער- מד בראש מחלקה ציטוגנית, בבית-החול- יות פדה בבית-החולים תל-השומר, ליד מחלקה זו קיימת קרן שבראשה עומד הפרופסור- סדה, ובה מושקעים מיליוני לירות.

במשרד-הבריאות קיימת כבר קרן ל- מטרות מחקר, קרן נוספת למטרות מחקר קיימת גם בבית-החולים תל-השומר.

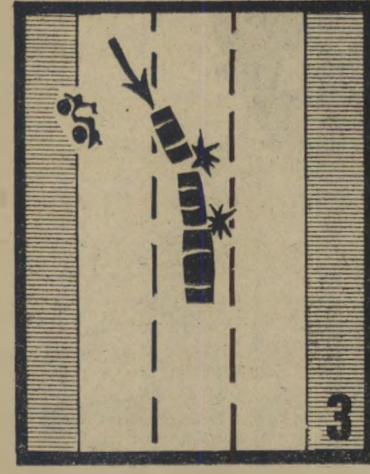
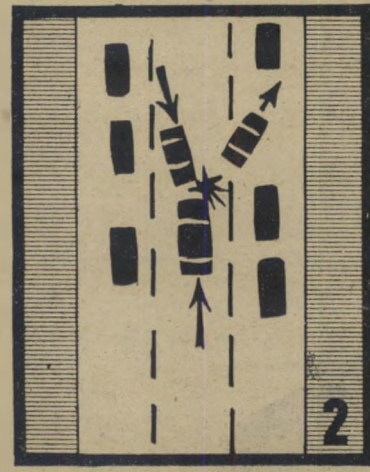
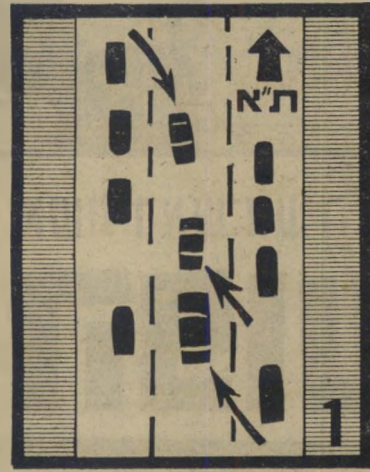
אין כל הצדקה לכך שבירי הי- פרופסור פדה תימצא קרן מיוחדת, ש- נוספת על חשתיים הרישומיות, ש- אליה יוזרמו תרומות בסדר גודל- שגז מאות אלפי לירות, ואשר תי- מוצא מחוץ לביקורת של משרד- הבריאות והנהלת בית-החולים "תל-השומר".

ליד המחלקה הציטוגנית פועלת מעבדה של הפרופסור, העוסקת בחקר מחלה תור- רשתית הקשורה בחילוף חומרים מופרע תורשתי אצל תינוקות.

כך נהנית מחלקתו של הפרופסור פדה מסכומי כסף שאינם עומדים בשום פרמי- פורציה לחשיבותה. עשה שמחלקות שב- חינת האינטרס הציבורי יש הכרח חיוני לפתחן ולהרחיבן, סובלות ממתקן כספי. השבוע פנה העולם הזה לא דוברת מישי- רד-הבריאות, דבורה גנני, ובקש לשמוע את תגובת השר על פרשת הקרן האדירה העומדת לרשות מנכ"ל משרדו, פרופסור פדה. לצורך מחקריו המדעיים — זעל

קציר הדמים הגיע אל הנשיא קציר

זומר הראשון ישיב על המושב, ליד הנהג, עוד תספיק לקרוא: "היזרו" אולם היה מאוחר מדי. המכונית המפוארת, מסוג דודג', של נשיא המדינה אפרים קציר, התנגשה בקול נפץ עז במכונית כרמל צבאית שהגיעה מולה. שומרי-הראש קפצו מהמכונית במהירות, סתה את הדלת האחורית ומשך החוצה ב-

תיאורה של תאונת הנשיא: 1. מכונית ה"פוקארד" (כאמנע) זכעיקבותיה מכונית הנשיא, עין כפת את השיירה הנוסעת לביוון תל-אביב, בעוד שממוזה באה מכונית ה"ברמל" הצבאית, הער- קפת את השיירה הנגדית. 2. שעת- שמכונית ה"פוקארד" מבחינה ב" ברמל" ומצליחה להשתחו במהירות חזרה לתוך השיירה, לא מצני- ליה נחגו שד הנשיא לברוה, ומת- נגש ב"ברמל". 3. מכונית "פורד" אסקורט" הנוסעת מאחורי ה"בר- מל" אינה מספיקה לבלום ומצני- טרפת לתאונה, ואינו קטנוע "ופ- פח" שנוסע אחרי ה"אסקורט" מנסה לסטות, מתהפך לצד הכביש,

סדר-העדיפויות שגרמה ליעוד הכספים דו" קא למחקר שבו עוסק מנכ"ל המישרד. לא נתקבלה כל תשובה. יומיים לאחר- מכן נודע, כי הפרופסור פדה פרש מתפ- קידו כמנהל-הכללי של משרד-הבריאות. שר-הבריאות, ויקטור שטייטוב, העניק למנכ"ל, עד לרגע התפטרותו, גיבוי מלא. השר, שאינו בעל ידע בענייני רפואה, היה תלוי בפרופסור פדה. שהכין עבורו את הנאומים המיקצועיים על נושאים רפואיים שעמדו על הפרק.

היה זה הפרופסור פדה שיעץ לשר להור- פיע מול מצלמות הטלוויזיה בחלוק לבן, כאשר פרצה בארץ מגיפת הכולרה, מאז אותה הופעה התלוצצו במשרד-הבריאות כי פרופסור פדה הפך את השר לתברואן הראשי של משרד-הבריאות. אחרי שהתפוצצה פרשת פרופסור הוכמן ולציבור הרחב, המונועז, נתגלה עד כמה העמיקה שחיתותם של מנהלי-מחלקות ב- בתי-חולים בארץ — כאשר אחדים מן הנודעים שבהם נתגלו כספרי-מיטות, רק אז הצטננו היחסים בין השר לבין המנהל הכללי של משרדו.

עיתונות

רכז והמקרה

"הכיבשה השחורה" של

"מעריב" טיפסה

אל הצמרת

במיסדרונות בית מעריב כינו אותו בלעג "הגנבא ירמיהו". בעיני רבים מעובדי מע- רכת הצהרון הממוסד, דמו התחזיות ומ- אמרי-הפרלשנות בנושאי ביטחון לאומי, ב- הם הציף כתבר-הצבאי-לשעבר של העיתון, אורי דן, * את המערכת. לנבואות חורבן וזעם. הם עמדו בניגוד מוחלט לגלולות הארבעה ושבעות-הרצון-העצמי, שבהן הל- עיטו דוברי וראשי השלטון במשך שנים

עיתונאי דן

נבואות קודרות ?

את עורכי העיתונות היומית בישראל, התוצאה: חלק ניכר ממאמריו של אורי דן נזרק לסל. אחרים, שאומנם ראו אור, צוננו ורוככו בצורה קיצונית. תוצאה נוספת: אורי דן (38), מהחרוי- צים והזריזים שבכתבים העיתונות הישרא- לית, הוחזק במשך שנים במקור. כישרון הכתבות שלו לא נוצל. בהשראת גורמים שילטוניים רבי-השפעה בממשלת גולדה מאיר, שהתמרמרו על כתבותיו הביקור- תיות, נעשו מאמצים להרחיקו ממקורי- ההתרחשויות הביטחוניות והפוליטיות בא- רץ.

במשך שנים שימש אורי דן ככתבו של מעריב בפאריס. כשסיים את שירותו בתפ- קיד זה וביקש לחזור לארץ, הוצע לו לעבור לבריסל. הוא החזיק מעמד לודות ספורים בתפקיד זה לפני שהחליט לזרוע על הכבוד, להשלים עם היותו מוחרם, ובלבד שיהיה קרוב לאירועים בארץ. מבחינת השקפתו הפוליטית היתה כביכול זהות בינו לבין עורכי מעריב, שרובם יוצאי התנועה הרדיקלית-סוציא- לתומכי האופוזיציה הימנית. אולם קיר-

* שמו המקורי הוא שלמה אורי. הוא שר- נה את שמו לאורי דן, שהיה שמו המערכ- תי בתחילת שנות החמישים, כאשר החל את הקאריירה העיתונאית שלו בעולם הזה.

שופטים

עיויים על דוכן העדים

ציניות, סרקאזם וקוצר-רוח

בבית-מישפט השזום

בתל-אביב

השופט עמיקם פילקוב הפסיק את דבר- ריו של התובע המישטרתי, רס"ר יחזקאל נחום, שניצב על דוכן-העדים, והצליח להפתיע אפילו את הרס"ר הוותיק.

"תפסיק לספר שאתה יודע הכל על ה- אש", אמר לו, "אני כבר שומע שאתה יודע הכל, או בשביל מה אתה צריך לעצור אותו להמשך החקירה? אתה מבינו?"

"מבין, כבוד השופט", הפטיר התובע המישטרתי המופתע, "אבל..."

"אל תדבר יותר", היתרה בו השופט פילקוב, "נו, כמה ימים רצית?"

"עלינו לסיים את החקירה", השיב חי- תובע, "לשם כך אנחנו זקוקים לשיבעה ימים, כדי לסיים את..."

"לעצור את החשוד לשיבעה ימים!" קרא השופט, מבלי להמתין שהתובע יסיים את דבריו.

יום סבלנות למוגמגמים. היה זה יום רגיל באולס-המעצרים של בית-מיש- פט השלום בתל-אביב, והיתה זו רק דוג- מה אחת לצורת-עבודתם של השופטים, ה- מטפלים בבקשות המישרתה להאריך מע- צרם של חשודים, לצורך השלמת חקירתם. כימעט כל מישפט-זוטא כזה, של האר- כת מעצר, המתחלל שם, ראוי לציון. כזה היה גם מיקהו של החשוד הבא בתור, אשר הובא בפני השופט עמיקם פילקוב על-ידי המישטרה, לצורך הארכת מעצרו.

היה זה אורח בן שלושים וחמש לערך, לבוש בגדי-עבודה, שניראה כפועל. האיש נחמד בכך שהטיל רימון לתוך מישרדו של עורך-דין תל-אביבי. עורך-דין גילה, בתלונתו למישטרה, כי הוא חושד באיש זה, שהיה לקוחו בעבר, מאחר שאיים עליו פעם.

החשוד, בעל הפרעות ממורות בכושרי- הדיבור, כמעט שנחנק במאמציו להסביר לשופט ולשכנעו כי לא עשה את המעשה המיוחס לו.

"אל תתאמץ עם הנאום שלך!" שיסע אותו השופט באמצע דבריו.

עיניו של החשוד מלאו דמעות, והוא שב והתיישב במקומו, מייד פנה השופט אל איש-המישרת המלווה בשאלה, מאיזו תוצרת היה הרימון שהושלך. השוטר לא ידע.

בעיקבות תשובה זו ציווה השופט לשח- רר את החשוד בערבות, מאחר שטיפורה של המישטרה לא הצליח לקשור את החי- שוד למעשה השלכת הרימון.

כאשר שמע החשוד כי ישוחרר בערבות, כיסה חיוד רחב את פניו. אך החיוד נקטע לשמע שאלתו הפיתאומית של השופט, שהופנתה אליו:

"אולי עכשיו אתה יכול להגיד לי מאי- זה תוצרת היה הרימון?"

החשוד פנה לאחור, ניסה לומר משהו, לא הצליח, ופרץ בבכי.